

PRESSEMELDING

114 misjonærbarn får oppreisning for belastninger i barndommen

I den andre runden med behandling av søknader om oppreisning til tidligere misjonærbarn, har oppreisningsutvalget innvilget oppreisning til 114 søkere. Samlet utbetaling er på 17 millioner kroner.

Sakene gjelder tidligere misjonærbarn tilknyttet misjonsorganisasjonene: Misjonssambandet, NMS, Normisjon, Frikirken, Pinsebevegelsen og HimaPartner.

I perioden fra 1950- og helt frem til 2000-tallet drev norske misjonsorganisasjoner en praksis med internatskoler i utlandet. Et stort antall norske barn ble gjennom denne ordningen sendt til internatskoler i utlandet mens foreldrene var ute i misjonstjeneste. Mange var i svært ung alder, og for mange ble det en barndom preget av omsorgssvikt, mobbing og alvorlige krenkelser. For mange medførte belastningene også alvorlige konsekvenser i voksen alder.

Tiltak for heling og forsoning

Alle de seks misjonsorganisasjonene har vedtatt handlingsplaner med tiltak rettet mot tidligere misjonærbarn for å bidra til reparasjon og forsoning.

Handlingsplanene innledes med at den enkelte misjonsorganisasjon tar ansvar for tidligere praksis, og beklager belastningene dette har medført. Den individuelle oppreisningen er en synliggjøring av beklagelsen, og i tillegg inneholder handlingsplanene tiltak som adekvat helsehjelp, støtte til forskning og historiesamling, nettverksbygging og samlinger.

Sterke og vonde livshistorier

Det har vært en bred spennvidde i sakene utvalget har behandlet i denne runden – fra grov omsorgssvikt til svært belastende opplevelser med alvorlige konsekvenser langt inn i voksenlivet. Noen søkere beskriver hvordan livene deres som voksne er blitt preget av oppveksten, mens andre forteller om tap av trygghet, relasjoner og identitet.

Ane Sofie Tømmerås, mekler og leder for utvalget, sier:

– Det er et krevende, men meningsfylt arbeid. Mange av søkerne gir uttrykk for takknemlighet over å bli sett og hørt – og for å kunne fortelle sin historie. For utvalget har det vært viktig å møte sakene med respekt, klokskap og alvor.

Oppreisningsutvalget består av to nøytrale fagpersoner: jurist og mekler Ane Sofie Tømmerås er leder for utvalget. Hun har med seg psykiater Marianne Jakobsen. Videre er Ingun Sanna Grønset og Jarle Naustvik fra støttegruppa Sendt Bort faste representanter i utvalget. I tillegg er to rullerende representanter fra organisasjonene representert.

17 millioner kroner til 114 søkere

Samlet ble det i denne runden utbetalt 17 millioner kroner til 114 søkere. Ordningen for oppreisning forventes å vare over flere år og derfor vil antall søknader som kommer inn fra hver organisasjon kunne variere fra søknadsrunde til søknadsrunde.

De 114 søknadene var fordelt som følger:

Organisasjon	Søknader	Beløp
Misjonssambandet (NLM)	42	kr 5 775 000,00
NMS	26	kr 4 075 000,00
Pinsebevegelsen	25	kr 3 550 000,00
Normisjon/HimalPartner	16	kr 2 850 000,00
Frikirken	5	kr 750 000,00

Til sammenligning ble det i første søknadsrunde i 2024 utbetalt 4,25 millioner kroner til 23 søkere fra Misjonssambandet.

Generalsekretær i NMS, Helge S. Gaard, sier:

- Det er vondt at dette har preget livet til så mange og antakelig enda flere. Vi kan ikke erstatte en skadet eller ødelagt barndom med en pengesum. Men vi håper at dette, sammen med tilbud om samtaler og andre tiltak, er noe den enkelte opplever som en anerkjennelse og oppreisning.

Øystein Gjerme, leder i Pinsebevegelsen i Norge legger til:

- Dette er en vond påminnelse om en praksis med internat som har påført mange barn dype og varige sår. Vi erkjenner at oppfølgingen og ivaretagelsen fra vår side i mange tilfeller har vært utilstrekkelig, og vi beklager på det sterkeste de belastningene dette har medført. Samtidig håper vi at oppreisningsordningen,

sammen med andre tiltak som samtale- og støttetilbud, kan bidra til anerkjennelse, heling og forsoning. Pinsebevegelsen vil fortsette arbeidet for å lære, lytte og ta ansvar.

Ikke alle søknader godkjennes

Selv om de fleste sakene har ført til vedtak om økonomisk oppreisning, ble også enkelte saker avvist i denne runde – enten fordi de falt utenfor rammene for ordningen, eller fordi kriteriet for kobling til internatskoleordningen ikke var oppfylt.

Jarle Naustvik sitter i oppreisningsutvalget for Sendt Bort:

- Som det høye beløpet gir uttrykk for har vi behandlet mange vanskelige og unike saker i denne runden. Det har vært tungt og krevende arbeid, men også et arbeid preget av håp. Søknadene som er kommet inn, er blitt grundig og godt behandlet. Dette oppleves som forsoningsarbeid i praksis.

Håper det bidrar til bedre livskvalitet

Generalsekretær Kjetil Vestel Haga i Normisjon gjør seg noen refleksjoner om at 114 barn har fått innvilget oppreisning.

– Først og fremst tenker jeg at det ligger en enorm smerte bak et så høyt tall. Det sier noe om hvor mye vondt, savn og påkjenninger misjonærbarn har vært utsatt for i forbindelse med internatskolene og hvordan det har preget voksenlivet.

– Vi håper dette, sammen med tilbud om terapi og sjelesorgsamtaler, bidrar til oppreisning og en bedre livskvalitet, legger han til.

Neste søknadsrunde til høsten

Det er nå åpnet for en ny runde med søknader om oppreisning. Fristen er satt til 31. august 2025, og utvalget skal møtes i oktober for å behandle søknadene. Mer informasjon om ordningen finnes på sendtbort.no.

Fakta om økonomisk oppreisning for misjonærbarn

- Ordningen er basert på Statens rettferdsvederlagsordning og er en del av handlingsplanene etablert av misjonsorganisasjonene i samarbeid med Sendt Bort
- Misjonærbarn av foreldre utsendt av Misjonssambandet, NMS, Frikirken, Pinsebevegelsen, Normisjon eller HimalPartner som har hatt eller opplevd

en belastning, og/eller en negativ konsekvens, som følge av internatordningen, kan søke om en individuell oppreisning.

- Nivåene i ordningen vil følge Statens rettsferdsvederlagsordning og vil være fra kr 50 000 gradert opp til kr 250 000 for de mest alvorlige sakene.
- Det planlegges to årlige søknadsrunder, og ordningen forventes å vedvare til og med 2027 eller etter behov.
- Den neste søknadsrunden er åpnet og søknader vil bli behandlet i utvalget høsten 2025.

Pressekontakter:

For spørsmål om arbeidet til utvalget:

- Mekler og leder av utvalget, Ane Sofie Tømmerås - mobil 479 79 385

For spørsmål til samarbeidspartnerne:

- Fungerende generalsekretær, Ketil Jensen – e-post: kjensen@nlm.no
- Leder i Pinsebevegelsen, Øystein Gjerme - 981 81 111
- Generalsekretær Helge S. Gaard i NMS - 95 93 76 66
- Generalsekretær Kjetil Vestel Haga i Normisjon - e-post: kvh@normisjon.no
- Nestleder og styremedlem i Sendt bort, Jarle Naustvik - mobil 957 79 112